

**PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVAN OPETUKSEN
OPETUSSUUNNITELMAN
PERUSTEET 1.8.2026 ALKAEN**

KARKKILAN KAUPUNKI

Sisälllys

1 Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat.....	2
2 Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma	4
3 Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt.....	6
3.1 Yleiset tavoitteet ja yhteistyö esi- tai perusopetuksen kanssa	6
3.2 Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	7
3.3 Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	10
4 Toimintakulttuuri	11
4.1 Oppimisympäristöt ja työtavat.....	12
4.2 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet.....	13
5 Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen	14
6 Oppilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki	15
6.1 Opetuksen eriyttäminen	17
6.2 Kodin ja koulun yhteistyö.....	18
6.3 Opiskeluhoolto	19
6.4 Oppilaanohjaus.....	21
6.5 Suunnitelma kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.....	22
7 Oppilaan arviointi.....	24
8 Todistukset.....	25
9 Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana	25

1 Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat

Perusopetuslaissa säädetään maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta ja perusopetuksessa järjestettävästä valmistavan opetuksen lisäopetuksesta. Edellä mainittua opetusta järjestetään sellaiselle ulkomaalaistaustaiselle oppilaalle, joka ei ole syntynyt Suomessa. (VIITE Perusopetuslaki 5 §) Tässä asiakirjassa perusopetukseen valmistavaan opetukseen esiopetuksessa osallistuvasta lapsesta käytetään termiä oppilas.

Maahanmuuttajille järjestettävän perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle tarvittavat valmiudet suomen/ruotsin kielessä ja tarpeelliset muut valmiudet esiopetukseen tai perusopetukseen siirtymistä varten sekä edistää oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Opetuksen tavoitteena on lisäksi tukea oppilaiden oman äidinkielen hallintaa ja oman kulttuurisen taustan tuntemusta. Opetuksen tavoitteet on tarkemmin määriteltävä valmistavan opetuksen oppilaan omassa opinto-ohjelmassa. Tavoitteiden määrittelyn lähtökohtana ovat oppilaan suomen/ruotsin kielen taito, oppilaan ikätaso ja oppimisedellytykset sekä oppilaan mahdollinen aikaisempi varhaiskasvatukseen ja/tai esiopetukseen osallistuminen tai koulunkäyntihistoria.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen tai esiopetukseen jo ennen edellä todettujen tuntimäärien täyttymistä, jos hän pystyy seuraamaan perusopetusta tai esiopetusta. Jos oppilaan arvioidaan tarvitsevan erityisen vahvaa opetuskielen taidon tukea valmistavan opetuksen vähimmäistuntimäärän täyttymisen jälkeen, hänet voidaan ohjata perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen (Perusopetuslaki 5 §).

Perusopetuslain (20 a §, 30 §) mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä. Valmistavaa opetusta voidaan järjestää myös yhdelle oppilaalle. Opetusryhmät muodostetaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että ryhmäjako edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä sekä varmistaa opetussuunnitelman mukaisten ja oppilaiden omissa

opinto-ohjelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen. Perusopetukseen valmistavaa opetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. (Perusopetuslaki 3 a §.) Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuvatut oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt (Perusopetuslaki 20 b §) luovat pohjan myös perusopetukseen valmistavalle opetukselle.

Valmistavan opetuksen aikana oppilaita integroidaan esi- tai perusopetukseen, oppilaan ikätasoa vastaaviin suomen-/ruotsinkielisiin opetusryhmiin oman opinto-ohjelman mukaan oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määritellyllä tavalla. Integroinnin tavoitteena on edistää kotoutumista, opiskeluvalmiuksien ja suomen/ruotsin kielen taidon kehittymistä sekä laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden sisältöjen omaksumista.

Karkkilan linjaus

Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan Karkkilassa Nyhkälän koulun ja Karkkilan yhteiskoulun valo-luokissa. Tarvittaessa valo-luokka voidaan perustaa Tuorilan tai Haukkamäen kouluun. Ensimmäisen vuosiluokan oppilaat opiskelevat soveltuvien osin inklusiivisesti luokanopettajan johdolla.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen jälkeen oppilaan ensisijainen koulu määräytyy lähikouluperiaatteen mukaisesti. Oppilas voi hakea myös toissijaiseen kouluun. Perusopetuksessa järjestettävää valmistavan opetuksen lisäopetusta on mahdollista tarjota kaikissa Karkkilan alakouluissa.

Opetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Integroivassa valmistavassa opetuksessa oppilas on osan ajasta valmistavassa opetuksessa ja osan ajasta integroituna perusluokkaan oman ikä- ja taitotasonsa mukaisesti. Yläkouluikäiset integroidaan Karkkilan yhteiskouluun. Integroinnit aloitetaan mahdollisimman pian valmistavan opetuksen alettua, oppilaan oman opinto-ohjelman mukaisesti. Integrointi edistää kaverikielitaidon kehittymistä.

Perusopetukseen valmistavan luokan oppilaat ovat ulkomaalaistaustaisia perus- ja esiopetusikäisiä lapsia ja nuoria, jotka eivät ole syntyneet Suomessa ja joilla ei vähäisen suomen kielen taidon vuoksi vielä ole edellytyksiä opiskella perusopetuksessa.

Esiopetuksessa voidaan järjestää valmistavaa opetusta, mikäli lasten määrä ja tarve opetukseen on huomattava ja se nähdään tarpeelliseksi. Tarve valmistavaan

opetukseen esiopetuksessa arvioidaan erikseen. Mahdollisesta valmistavasta opetuksesta vastaa ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja ja /tai varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Yhteistyötä tehdään koulun kanssa.

Jokaiselle valmistavan opetuksen oppilaalle laaditaan maahanmuuttajan opinto-ohjelma 2 - 3 kuukauden kuluttua. Oppilaan opetuksesta vastaa valmistavan opetuksen opettaja yhteistyössä perusopetuksen opettajien kanssa.

Valmistavan opetuksen kesto harkitaan oppilaskohtaisesti yhteistyössä oppilaan huoltajien kanssa. Yleensä valmistavaa opetusta annetaan lukuvuoden ajan. Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen tai esiopetukseen jo ennen kuin valtakunnallisissa perusteissa todetut tuntimäärät ovat täyttyneet, mikäli hän pystyy seuraamaan perusopetusta.

Jos oppilas tarvitsee valmistavan opetuksen vähimmäistuntimäärien täyttymisen jälkeen erityisen vahvaa opetuskielen taidon tukea, hänet voidaan ohjata perusopetuksessa järjestettävään valmistavan opetuksen lisäopetukseen.

Valmistavan opetuksen ryhmän oppilasmäärän ei tulisi ylittää kymmentä kuin poikkeustapauksessa.

2 Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma

Opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä perusopetukseen valmistavaa opetusta varten opetussuunnitelma. Lähtökohdan opetussuunnitelman laatimiselle muodostavat perusopetuslaki ja -asetus, valtioneuvoston asetuksessa (422/2012) määritellyt yleiset ja perusopetukseen valmistavaa opetusta koskevat valtakunnalliset tavoitteet, nämä Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet 2015 sekä soveltuvin osin Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmassa kuvataan:

- toimintakulttuuri ja sen periaatteet
- opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt
- periaatteet oppilaan oman opinto-ohjelman laatimiseksi
- opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma
- ohjaustoiminta oppimisen tukena

- oppimisen ja koulunkäynnin tuki ja esiopetusikäisten osalta oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki
- suunnitelma kasvatustieteiden ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista
- integraatio esi- tai perusopetukseen ja yhteistyö esi- tai perusopetuksen kanssa valmistavan opetuksen aikana ja oppilaan siirtyessä esi- tai perusopetukseen
- kodin ja esiopetuksen/koulun yhteistyö
- yhteistyö muiden tahojen kanssa
- oppilaan arviointi ja todistukset.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa.

Vuosittaisen tarkastelun sijaan suunnitelma voidaan laatia enintään kahdeksi tai kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuussuunnitelma voi sisältyä opetussuunnitelmaan.

Karkkilan linjaus

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan tätä perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa sekä mm. oppilaitoskohtaista tasa-arvosuunnitelmaa, yhdenvertaisuussuunnitelmaa sekä opiskeluhuoltosuunnitelmaa.

3 Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

3.1 Yleiset tavoitteet ja yhteistyö esi- tai perusopetuksen kanssa

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen/ruotsin kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavia valmiuksia perusopetusta varten.

Valmistavassa opetuksessa kehitetään oppilaan laaja-alaista osaamista sekä annetaan opetusta perusopetuksen oppiaineissa ja mahdollisuuksien mukaan oppilaan omassa äidinkielessä oppilaan omassa opinto-ohjelmassa tarkemmin määritellyllä tavalla. Opetus on kielitietoista. Laaja-alaisen osaamisen ja eri oppiaineiden opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Esiopetusikäisten perusopetukseen valmistavassa opetuksessa keskitytään esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden sisältöihin ja oppimiskokonaisuuksiin.

Opetuksen tavoitteiden määrittelyssä, sisältöjen valinnassa ja opetusjärjestelyissä otetaan huomioon oppilaiden ikä, opiskelunvalmiudet ja tausta. Opetusta eriytetään oppilaiden ikä- ja kehitysvaiheiden mukaisesti. Oppilaiden kielelliset valmiudet sekä kulttuurinen tausta otetaan huomioon, ja jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä tuetaan monipuolisesti. Oppilaan omalla äidinkielellä tuettu opetus edistää opetettavien sisältöjen omaksumista. Valmistava opetus edistää sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Jos perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaalla on heikko luku- ja/tai kirjoitustaito, tulee oppilaan oman opinto-ohjelman tavoitteet asettaa siten, että oppilas saa omalle taito- ja ikätasolleen soveltuvaa luku- ja kirjoitustaidon opetusta. Jos oppilaalla on mahdollisuus osallistua perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetukseen, voidaan myös tällä opetuksella edistää esimerkiksi oppilaan luku- ja kirjoitustaitoa.

Luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen ja varmentamiseen varataan riittävästi aikaa. Oppilaan omassa opinto-ohjelmassa kiinnitetään erityistä huomiota riittävään ja oikea-aikaiseen tukeen perusopetukseen siirryttäessä. Tarvittaessa oppilas voi jatkaa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, jos perusopetuksen järjestäjä tämän mahdollistaa. Valmistavan opetuksen päätyttyä oppilas siirtyy perusopetukseen, jossa hän voi tarpeen mukaan opiskella myös

perusopetuksessa järjestettävässä valmistavan opetuksen lisäopetuksessa ja/tai edetä opinnoissaan tavoitekokonaisuuksittain.

Yhteistyö esi- tai perusopetuksen kanssa on valmistavan opetuksen aikana ensiarvoisen tärkeää eri oppiaineiden tai oppimiskokonaisuuksien opiskeluun integroinnissa ja oppilaiden osallisuuden vahvistamisessa. Erityisesti ryhmämuotoisessa perusopetukseen valmistavassa opetuksessa tulee kiinnittää huomiota siihen, että valmistavan opetuksen oppilaat tulevat osaksi kouluyhteisöä.

Karkkilan linjaus

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tärkein tavoite on suomen kielen mahdollisimman hyvä oppiminen. Opetuksen pääpaino on puhutun kielen ymmärtämisessä ja tuottamisessa, luku- ja kirjoitustaidon oppimisessa sekä työskentely- ja perustaidoissa. Samalla oppilas tutustutetaan suomalaisen peruskoulun oppimis- ja toimintakulttuuriin. Lisäksi annetaan opetusta perusopetuksen oppiaineissa jokaisen yksilöllisten tavoitteiden ja oman opinto-ohjelman mukaan. Valmistavan opetuksen aikana oppilaan tavoitteita tarkistetaan ja tehdään kirjaukset valmistavan opetuksen opinto-ohjelmaan.

Oppilaita tuetaan ja kannustetaan vuorovaikutukseen koulun muiden oppilaiden ja opettajien kanssa. Yhteistoiminta perusopetuksen oppilaiden kanssa edistää kielitaidon ja vuorovaikutustaitojen kehittymisen lisäksi sosiaalisten suhteiden syntymistä. Kokonaistavoitteena on luoda oppilaalle hyvät valmiudet siirtyä valmistavan opetuksen jälkeen perusopetukseen.

Oppilaita integroidaan perusopetuksen opetusryhmiin kunkin oman, yksilöllisen opinto-ohjelman mukaan. Oppilaat pyritään integroimaan mahdollisimman lähelle heidän omaa ikätasoaan vastaaviin ryhmiin.

3.2 Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa pääpaino on suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnoissa, joiden tavoitteena on kehittyvä peruskielitaito (viite Kehittyvän kielitaidon asteikko, suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus).

Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetuksen lähtökohtana ovat oppilaalle koulussa ja arjessa merkitykselliset tekstilajit ja kielenkäyttötilanteet. Niiden avulla tarkastellaan kielen muotoja, merkityksiä ja käyttöä. Vuorovaikutustilanteita mallinnetaan, pohjustetaan ja harjoitellaan yhdessä opettajan ja vertaisten tuella.

Opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetussuunnitelman perusteita. Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnot ovat pohjana kaikille muille opinnoille.

Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan varhaiskasvatukseen ja/tai esiopetukseen osallistuminen ja koulunkäyntihistoria ja hänen jo mahdollisesti hallitsemansa suomen/ruotsin kielen taito. Oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määritellään taito- ja ikätason mukaiset suomen/ruotsin kielen opetuksen tavoitteet ja sisällöt.

Karkkilan linjaus:

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa pääpaino on suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnoissa. Tavoitteena perusopetuksen valmistavan opetuksen päättyessä on vähintään kehittyvä peruskielitaito ja valmius siirtyä opiskelemaan perusopetukseen.

Valmistavan luokan opettajan on pyrittävä hankkimaan tietoa sekä oppilaan oman äidinkielen hallitsemisesta, hänen kielitaustastaan kokonaisuutena sekä hänen aiemmasta koulunkäynnistään.

Valmistavan luokan opetuksen sisällön valinnassa huomioidaan edellä mainitut seikat sekä tulevan perusopetuksen vuosiluokan eri oppiaineiden tarpeet ja sisällöt.

Oppilaan oman äidinkielen tukeminen

Oppilaan oman äidinkielen tukemisen tavoitteena on vahvistaa ja edistää äidinkielen osaamista, kulttuuritaustan tuntemusta ja kulttuuri-identiteetin kehittymistä. Oman äidinkielen hyvä osaaminen luo edellytyksiä myös suomen/ruotsin kielen oppimiselle. Jos oppilaalla on mahdollisuus osallistua perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetukseen, opetus noudattaa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden liitteessä kuvattuja oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteita, sisältöjä ja oppilaan oppimisen arviointia. Oppilaan oman äidinkielen hallintaa ja sen säilymistä tuetaan myös eri tavoin yhteistyössä perheen ja muiden tahojen kanssa.

Karkkilan linjaus

Oppilaan oman äidinkielen opetus tukee oppilaan aktiivisen monikielisyyden kehittymistä. Opetus myös edistää oppilaan kasvua monikulttuurisuuteen, kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja eri oppiaineiden sisällön omaksumista.

Karkkilan kaupunki pyrkii tarjoamaan oppilaalle oman äidinkielen opetusta. Oman äidinkielen opetuksen tarjoaminen määritellään vuosittain tuntikehyksen jaon yhteydessä. Mikäli oman äidinkielen opetusta järjestetään, minimiryhmäkoko on kahdeksan oppilasta. Perusopetuksen valmistavan opetuksen aikana annettava oppilaan oman äidinkielen opetus noudattaa soveltuvin osin perusopetusta täydentävän oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteita ja sisältöjä. Oppilaan oman äidinkielen hallintaa ja säilymistä tuetaan myös muutoin perusopetukseen valmistavassa opetuksessa sekä myös yhteistyössä perheen kanssa.

Muut kielet

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita soveltuvin osin. Oppilaan vieraan kielen opinnot järjestetään kunnan kieliohjelman mukaisesti. Oppilaan kielelliset valmiudet ratkaisevat, missä määrin hänen omaan opinto-ohjelmaansa voidaan sisällyttää vieraiden kielten opiskelua perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana.

Karkkilan linjaus

Valmistavan opetuksen opettajan on pyrittävä selvittämään oppilaan muiden kielten hallitsemista sekä kielellisiä valmiuksia. Oppilaan omaan opinto-ohjelmaan sisällytetään vieraiden kielten opiskelua yksilöllisten tavoitteiden ja tarpeiden mukaan. Oppilasta kannustetaan toisen kotimaisen kielen opiskeluun. Oppilaalle voidaan antaa mahdollisuus myös opiskella valinnaisia vieraita kieliä oppilaan sen hetkisen kielitaidon perusteella.

Kielten opetus järjestetään yhteistyössä koulujen kielenopettajien kanssa.

3.3 Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Valmistavan opetuksen muiden oppiaineiden opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan mahdolliset aikaisemmat opinnot ja tuleva perusopetuksen vuosiluokka. Valmistavan opetuksen aikana muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja sisällöt noudattavat soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Sisältöjä suunniteltaessa otetaan huomioon kullekin oppiaineelle ominaiset tekstit ja niiden tyypilliset piirteet ja käyttötilanteet sekä oppiainekohtaisen sanavaraston vahvistaminen. Perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana opiskeltavat oppiaineet ja sisällöt valitaan siten, että oppilas pystyy valmistavan opetuksen jälkeen opiskelemaan hänelle osoitettavassa esi- tai perusopetuksen ryhmässä. Lähtökohtana suunnittelulle ovat esiopetukselle asetetut tavoitteet tai perusopetuksen kyseisten vuosiluokkien opetuksen tehtävä ja vuosiluokkien välisten siirtymävaiheiden kuvaus sekä vuosiluokilla opiskeltavat oppiaineet. Eri tiedonalojen tekstitalojen opetuksessa on tarkoituksenmukaista tehdä yhteistyötä perusopetuksen kanssa.

Valmistavassa opetuksessa kiinnitetään erityistä huomiota matemaattisen osaamisen vahvistamiseen, jotta oppilaalla on riittävä perusta matematiikan opiskeluun perusopetuksessa valmistavan opetuksen jälkeen. Keskeistä on tukea oppilaan lukumääräisyyden tajun, matemaattisten suhteiden ymmärtämisen, laskemisen taitojen ja aritmeettisten taitojen hallintaa.

Oppilaan äidinkieltä tai muuta aiempaa opiskelukieltä voidaan hyödyntää eri tiedonalojen sisältöjen oppimisen tukena. Omalla äidinkielellä annettu opetus ja tuki edistää oppilaan opiskelua ja kotoutumista. Omakielisen opetuksen ja tuen avulla saatu lisätieto oppilaan osaamisen tasosta auttaa muiden oppiaineiden tavoitteiden asettamisessa. Näin oppilas voi edistyä opinnoissaan, vaikka suomen/ruotsin kielen taidot kehittyisivätkin muita taitoja hitaammin. Omakielistä opetusta ja tukea annetaan oppilaan tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan.

Opetuksessa voidaan hyödyntää myös oppilaiden tietämystä oman kieli- ja kulttuurialueensa luonnosta, elämäntavoista, historiasta ja yhteiskunnasta, kielistä ja kulttuureista eri tiedonalojen sisältöjä opiskeltaessa.

Karkkilan linjaus:

Valmistavan opetuksen aikana annettavan muiden oppiaineiden opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan aikaisemmat opinnot. Oppiaineet ja niiden sisällöt valitaan siten, että ne mahdollistavat oppilaan tulevan siirtymisen

perusopetukseen ja perusopetuksen suorittamisen Suomessa sekä tukevat hänen myönteistä käsitystään itsestään oppijana. Opetuksen tavoitteet ja sisällöt noudattavat soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteita ja sisältöä. Erityistä huomiota kiinnitetään matemaattisen osaamisen vahvistamiseen.

Kun oppilas integroituu perusopetuksen ryhmiin, ryhmien valinnassa huomioidaan myös se, että ryhmät edistävät oppilaan sosiaalisten suhteiden solmimista.

Omalla äidinkielellä annettu opetus ja tuki edistävät oppilaan opiskelua ja kotoutumista, ja sitä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.

4 Toimintakulttuuri

Yhteisön toimintakulttuuri on sen historiallisesti ja kulttuurisesti muotoutunut tapa toimia. Koska perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat tulevat hyvinkin erilaisista kulttuurisista taustoista ja koulukulttuureista, on tärkeää luoda ja kehittää yhteistä toimintakulttuuria. Perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuri rakentuu oppivan yhteisön periaatteille. Se tukee kaikkien yhteisön jäsenten hyvinvointia ja oppimista. Se on jatkuvan kehittämisen kohde ja osa koko koulun toimintakulttuuria. Perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuurin määrittelemisessä voidaan hyödyntää myös esiopetuksen tai perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita 2014. Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat keskeinen osa myös perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuria.

Karkkilan linjaus

Perusopetuksen valmistavan luokan oppilaat tulevat hyvin erilaisista kulttuureista sekä verrattuna toisiinsa että verrattuna suomalaiseen kulttuuriin ja koulukulttuuriin. Koulun toimintakulttuuria kehitetään koko kouluyhteisön voimin, yhteistyössä huoltajien kanssa. Tavoitteena on edistää kaikkien oppilaiden hyvinvointia, oppimista sekä osallisuutta.

4.1 Oppimisympäristöt ja työtavat

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa hyödynnetään kokemuksellisia ja toiminnallisia oppimisympäristöjä ja monipuolisia opetusmenetelmiä ja työtapoja. Monipuoliset oppimisympäristöt tarjoavat oppilaalle mielekkäitä ja monipuolisia tilanteita käyttää kieltä eri kommunikaatioympäristöissä. Erilaiset tilanteet kehittävät oppilaan kykyä toimia sekä itsenäisenä yksilönä että yhteisön jäsenenä ja antavat valmiuksia elinikäiseen oppimiseen. Erilaiset oppimisympäristöt tutustuttavat oppilasta myös suomalaiseen kulttuuriin ja edistävät hänen kotoutumistaan lähiympäristöön sekä laajemmin suomalaiseen yhteiskuntaan.

Perusopetukseen valmistava opetus niveltyy osaksi perusopetusta tai esiopetusta ja koulussa tai esiopetusyksikössä vallitsevaa toimintakulttuuria, mutta vaikuttaa myös muun koulun toimintakulttuurin ja käytänteiden kehittämiseen. Oppilaat oppivat valmistavan opetuksen aikana perusopetuksen työtapoja, jotka ovat monipuolisia, oppilasta aktivoivia ja eriyttäviä. Tavoitteena on, että oppilaat pystyvät vähitellen myös itse asettamaan itselleen oppimistavoitteita sekä harjaantuvat oppimaan oppimisen taidoissaan.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana on tarpeen oppia vähitellen myös itsenäistä työskentelyä, tiimityöskentelyä, tieto- ja viestintäteknologisia taitoja ja tiedonhakutaitoja. Oppiminen on sidoksissa oppilaan aiempiin tietoihin ja oppimisstrategioihin ja on siten jokaisella yksilöllistä.

Koska eri oppiaineet ja niiden tavat käyttää kieltä ovat keskeisiä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, opetus edellyttää kielitietoisia työtapoja kaikissa oppiaineissa. Erilaisten tekstien lukemisen, ymmärtämisen, tulkitsemisen ja tuottamisen taidot ovat keskeisiä. Kielitietoiset työtavat edellyttävät opettajien yhteistyötä ja yhteistä ymmärrystä kielen merkityksestä oppimisessa.

Karkkilan linjaus

Valmistavan opetuksen oppimisympäristöt ja työtavat ovat kokemuksellisia, toiminnallisia, monipuolisia ja eriyttäviä. Opiskelussa hyödynnetään koulun ulkopuolisia oppimisympäristöjä. Erilaiset oppimisympäristöt ja opetusmenetelmät kotouttavat lapsia ja nuoria Karkkilaan ja suomalaiseen yhteiskuntaan. Samalla tutustutaan myös perusopetuksen työtapoihin, kuten itsenäiseen työskentelyyn ja tiedonhakuun sekä pari- ja ryhmätyöskentelyyn. Tieto- ja viestintätekniiikan käyttö on tärkeä osa opiskelua.

Opetus edellyttää kielitietoisia työtapoja ja kielen oppimista tukevia strategioita kaikissa oppiaineissa.

Yläkouluikäiset oppilaat osallistuvat TET-harjoitteluun.

4.2 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Opetuksen eheyttäminen on tärkeä osa perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuria. Sen tavoitteena on auttaa oppilaita yhdistämään suomen/ruotsin kielen sekä eri oppiaineiden tai esiopetuksen oppimiskokonaisuuksien tietoja ja taitoja sekä jäsentämään niitä mielekkäiksi kokonaisuuksiksi vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Kokonaisuuksien tarkastelu ja tiedonaloja yhdistelevät, tutkivat työskentelyjaksot ohjaavat oppilaita soveltamaan tietojaan ja tuottavat kokemuksia osallistumisesta tiedon yhteisölliseen rakentamiseen. Oppilaat voivat näin hahmottaa koulussa opiskeltavien asioiden merkitystä oman elämän ja yhteisön sekä yhteiskunnan ja ihmiskunnan kannalta. Samalla he saavat aineksia maailmankuvansa laajentamiseen ja jäsentämiseen.

Opetuksen eheyttäminen edellyttää sekä opetuksen sisältöä että työtapoja koskevaa pedagogista lähestymistapaa, jossa kunkin oppiaineen opetuksessa ja erityisesti oppiainerajat ylittäen tarkastellaan todellisen maailman ilmiöitä tai teemoja kokonaisuuksina. Eheyttämisen tapa ja kesto voi vaihdella oppilaiden tarpeista ja opetuksen tavoitteista riippuen.

Suomen/ruotsin kielen sekä muiden oppiaineiden muodostamat monialaiset oppimiskokonaisuudet edistävät perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaan laaja-alaisen osaamisen kehittymistä. Oppimiskokonaisuuksien aiheet suunnitellaan paikallisesti ilmentämään perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuurin periaatteita.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään paikallisia voimavaroja ja mahdollisuuksia. Oppimiskokonaisuudet tarjoavat hyvän tilaisuuden koulun ja muun yhteiskunnan väliselle yhteistyölle. Käsiteltävien asioiden paikallisuus, ajankohtaisuus ja yhteiskunnallinen merkittävyys luovat lisämotivaatiota sekä opettajille että oppilaille. Oppimiskokonaisuuksien sisällöiksi etsitään toimintakulttuurin periaatteiden mukaisia, oppilaita kiinnostavia sekä oppiaineiden ja opettajien väliseen

yhteistyöhön soveltuvia teemoja. Niiden opiskelussa käytetään suomen/ruotsin kielen taitoa kehittäviä sekä eri oppiaineille ominaisia tarkastelutapoja, käsitteitä ja menetelmiä.

Opetussuunnitelmaan voidaan liittää monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista tukevia yhteistyösuunnitelmia koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Karkkilan linjaus

Opetuksen eheyttäminen on keskeinen osa perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuria. Maailman ilmiöitä ja teemoja tarkastellaan oppiaineiden rajat ylittävinä kokonaisuuksina. Monialaiset oppimiskokonaisuudet edistävät myös oppilaan sosiaalisten suhteiden solmimista. Eheyttämisen tavassa ja kestossa huomioidaan oppilaiden tarpeet sekä opinto-ohjelmassa määritellyt tavoitteet.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa pyritään hyödyntämään paikallista mahdollisuuksia. Oppimiskokonaisuudet tarjoavat mahdollisuuksia koulun ja muun yhteiskunnan yhteistyölle.

5 Oppilaan oman opinto-ohjelman laatiminen

Koska perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden kielitaito ja muut valmiudet vaihtelevat, perusopetukseen valmistavaa opetusta varten ei ole määriteltä valtakunnallista tuntijakoa tai oppimäärää, vaan jokaiselle oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma.

Oppilaan omaan opinto-ohjelmaan kirjataan

- oppilaan lähtötaso, kuten koulunkäyntihistoria, kielitaito ja oppilaan vahvuudet
- oppilaan henkilökohtaiset oppimistavoitteet, joita tarkistetaan säännöllisin väliajoin
- opiskeltavat oppiaineet tai oppimiskokonaisuudet, ja niiden tuntimäärät sekä opetuksen sisältö
- oppilaan opinnot valmistavan opetuksen opetusryhmässä ja integrointi esi- tai perusopetukseen

- ohjauksen järjestäminen ja mahdollisesti tarvittavat tukitoimet.

Mikäli oppilas on ilman huoltajaa alaikäisenä maahan tullut tai muu maahanmuuttajalapsi tai -nuori, jolle laaditaan kotoutumisen edistämistä annetun lain (681/2023) mukainen kotoutumissuunnitelma, voi oppilaan oma opinto-ohjelma olla osa sitä.

Karkkilan linjaus

Jokaiselle perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaalle laaditaan opinto-ohjelma. Se edistää oppilaan opiskelua ja kotoutumista. Maahanmuuttajan opinto-ohjelma laaditaan 2-3 kuukauden kuluessa opiskelun alkamisesta. Opinto-ohjelma kirjataan wilmaan.

Opinto-ohjelman laatimisesta vastaa valmistavan luokan opettaja tai luokanopettaja inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa. Opinto-ohjelman laativat yhteistyössä oppilasta opettavat opettajat, opinto-ohjaaja, oppilas ja hänen huoltajansa. Tarvittaessa mukaan kutsutaan huoltajan suostumuksella muut oppilaan kanssa yhteistyötä tekevät tahot. Opinto-ohjelmaa laadittaessa käytetään tulkkauspalvelua.

Opinto-ohjelmaa päivitetään valmistavan opetuksen aikana oppilaan yksilöllisten tarpeiden mukaan. Opinto-ohjelmaa hyödynnetään myös oppilaan siirtyessä valmistavan opetuksen jälkeen perusopetukseen tai toiselle kouluasteelle.

Myös esiopetusikäisen valmistavan opetuksen oppilaalle tehdään S2-suunnitelma ja lapsen esiopetussuunnitelma (LEOPS), ja laatimisesta vastaa ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja. Ne laaditaan yhteistyössä vanhempien, lapsen ja tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa.

6 Oppilaan hyvinvointi sekä oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Perusopetukseen valmistava opetus ohjaa tunnistamaan eri kulttuureja yhdistäviä hyvän elämän arvoja ja periaatteita. Opiskelu vahvistaa opiskelijan taitoja toimia kulttuurisesti monimuotoisessa yhteiskunnassa sekä kartuttaa oppilaan kulttuurienvälistä toimintakykyä. Opetus kannustaa vuorovaikutukseen eri kulttuuriryhmien välille ja kantaväestön kanssa. Perusopetukseen valmistavassa

opetuksessa edistetään hyviä etnisiä suhteita. Syrjintää, rasismia, väkivaltaa tai kiusaamista ei sallita missään muodossa eikä keneltäkään.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen pohjautuu suunnitelmallisesti toteutettaviin oppimisen edellytyksiä tukeviin opetusjärjestelyihin. Nämä on kuvattu perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa 7 ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa 5 (viitteet Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet ja Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet). Opetuksessa huolehditaan kokonaisvaltaisesti oppilaan hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä seikoista, kuten kodin ja koulun yhteistyöstä, riittävästä opiskeluhoollisesta tuesta sekä oppilaanohjauksesta. Näiden määrittelyssä voidaan soveltuvin osin hyödyntää esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Jos perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana selviää oppilaan tarve oppimisen ja koulunkäynnin tukeen, tuki annetaan oppilaalle parhaiten soveltuvalla tavalla.

Karkkilan linjaus

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa kiinnitetään erityistä huomiota hyvien etnisten suhteiden edistämiseen sekä eri kulttuuriryhmien välillä että kantaväestön kanssa.

Valmistavassa opetuksessa huolehditaan kokonaisvaltaisesti oppilaan hyvinvoinnista. Jos valmistavan opetuksen aikana oppilaalla ilmenee tarpeita oppimisen ja koulunkäynnin tukeen, tuki annetaan oppilaalle parhaiten soveltuvalla tavalla. Valmistavan opetuksen aikana oppilaalla on oikeus samoihin tuen muotoihin kuin perusopetuksen oppilailla. Tuen tarve ja sen toteuttaminen kirjataan maahanmuuttajan opinto-ohjelmaan sekä tarvittaessa laadittavaan oppimissuunnitelmaan.

Siirryttäessä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen tuen tarve määritellään yhteistyössä oppilasta opettavien opettajien, oppilaan ja huoltajien kanssa. Oppilaan koulunkäyntiä pyritään tukemaan erityisesti siirtymävaiheessa.

Karkkilan käytännöt koulupoissaolojen puuttumiseen sekä kouluun kiinnittymisen tukemiseen ovat kuvattuina kuntatasoisessa opiskeluhooltosuunnitelmassa ja koulujen lukuvuosisuunnitelmassa. Koulupoissaoloissa on käytössä useamman kunnan yhteinen toimintamalli. <https://www.koulukunnossa.fi/poissaolomalli/>

6.1 Opetuksen eriyttäminen

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat eroavat toisistaan kielitaidoltaan, oppimis- ja opiskeluvalmiuksiltaan, kiinnostuksen kohteiltaan ja motivaatioltaan sekä oppimistarpeiltaan. Valmistava opetus pyritään järjestämään niin, että nämä oppilaiden väliset erot otetaan huomioon. Esimerkiksi eri-ikäiset ja kielitaidoltaan eritasoiset oppilaat voidaan jakaa omiksi ryhmikseen. Lisäksi oppilaiden erilaiset oppimistarpeet voidaan ottaa huomioon eriyttämällä opetusta.

Valmistavaa opetusta kehitetään tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti yhtenäisenä kokonaisuutena, jossa oppilaan kielitaito ja muut valmiudet kehittyvät jatkuvasti. Oppilaat saavat myös mahdollisuuksia oppia toisiltaan, tukea toisiaan ja toimia kielenkäytön mallina toisilleen.

Tärkeässä asemassa on opettajan antama vuorovaikutuksellinen tuki, jonka avulla oppija suoriutuu myös sellaisista tehtävistä, jotka voisivat itsenäisesti olla mahdottomia suorittaa. Jotta oppimistapahtuma olisi toimiva, sen suunnittelu edellyttää hyvää oppilaantuntemusta. Niinpä on tarpeen selvittää mm. oppilaiden opiskelutottumukset, asenteet suomen/ruotsin kieltä kohtaan sekä käsitykset suomen/ruotsin kielen taidon tärkeydestä ja vaikeudesta sekä oppilaiden lähtötaso eri kielitaidon osa-alueiden osalta.

Tämän pohjatiedon varassa opettaja voi tarpeen mukaan eriyttää muun muassa eri oppiaineiden opetukseen käytettävää aikaa, oppiaineksen syvyyttä tai laajuutta, menetelmiä, työtapoja tai materiaaleja. Eriyttäminen tarkoittaa käytännössä ennen kaikkea sisältöjen valintaa sekä tarkoituksenmukaisia opetusjärjestelyitä. On tärkeää, että jokainen oppilas saa oman taitotasonsa mukaisia ja sopivan haastavia tehtäviä. Myös mahdolliset oppimisen vaikeudet on tärkeä selvittää, jotta tuen tarve voidaan tunnistaa ja antaa tukea oikea-aikaisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen ja oppimisen tueksi tarjotaan tarvittavia fyysisiä ja digitaalisia oppimisen apuvälineitä.

Karkkilan linjaus

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa opetuksen jatkuva eriyttäminen on välttämätöntä, ja se huomioidaan opinto-ohjelmassa. Eriyttäminen on sitä tärkeämpi ja merkittävämpi osa valmistavan opetusryhmän toimintaa, mitä enemmän ryhmän oppilaat eroavat toisistaan iältään, kielitaidoltaan, oppimis- ja opiskeluvalmiuksiltaan, motivaatioltaan ja oppimistarpeiltaan.

Opetuksen eriyttäminen edellyttää kunkin oppijan yksilöllisten tarpeiden selvittämistä, hyvää oppilaantuntemusta sekä opetuksen hyvää ja joustavaa suunnittelua. Eriyttämistä edistää ja vahvistaa opettajan lisäksi toisen aikuisen esim. koulunkäynninohjaajan antama tuki.

6.2 Kodin ja koulun yhteistyö

Opetuksen järjestäjä luo edellytykset kodin ja koulun tai esiopetuksen yhteistyölle. Yhteistyön lähtökohtana on osapuolten yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kunnioitus ja kohtelu. Tavoitteena on vuoropuhelun aikaansaaminen oppilaan kasvun ja oppimisen tukemiseksi.

Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon perheiden kieli- ja kulttuuritausta. Tulkkauspalvelun käyttäminen on tarpeellista, jos perheiden kannalta tärkeiden asioiden välittämiseen ei ole yhteistä kieltä. Huoltajille annetaan tietoa suomalaisesta koulusta ja koulutusjärjestelmästä, opetussuunnitelmasta, oppilaan arvioinnista, opetusmenetelmistä ja perusopetukseen valmistavassa opetuksessa käytettävästä oppilaan omasta opinto-ohjelmasta. Perheille annetaan tietoa perusopetukseen siirtymisestä sekä tarvittaessa oppilaan jatko-opintomahdollisuuksista perusopetuksen jälkeen.

Karkkilan linjaus

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa luodaan pohja kodin ja koulun yhteistyölle. Oppilaan huoltajat kutsutaan koululle opinto-ohjelman laatimistapaamisiin, sen päivitystapaamisiin sekä tarvittaessa muihin tapaamisiin, myös jo ennen opinto-ohjelman laatimista. Ensimmäinen tapaaminen on erityisen tärkeä. Silloin selvitetään lapsen aikaisempi koulutausta ja valmiudet koulunkäyntiin. Samalla käydään myös läpi kodin ja koulun välisiä erilaisia yhteydenottotapoja sekä koulun toimintatapoja. Yhteistyöhön huoltajien kanssa käytetään tulkkipalveluita tarpeen mukaan. Huoltajille annetaan jatkuvasti ja monipuolisesti tietoa suomalaisesta koulutusjärjestelmästä sekä oppilaan oman koulun toiminnasta, esim. juhlista, vanhempainilloista ja koulupoissaolojen seurannasta sekä puuttumisen toimintamallista.

Kun oppilas siirtyy valmistavasta opetuksesta perusopetukseen tai toiselle asteelle, pidetään siirtopalaveri. Siihen osallistuvat oppilas, huoltaja, valmistavan

luokan opettaja sekä vastaanottavasta oppilaitoksesta tuleva luokanopettaja tai luokanohjaaja, S2-opettaja, opinto-ohjaaja tai joku vastuuhenkilö. Opinto-ohjelma välitetään tulevaan kouluun tai oppilaitokseen. Huoltajia ja oppilaita ohjataan käyttämään koulun Wilma-järjestelmää.

Kotoutumisen edistämiseksi tehdään yhteistyötä myös alueen sellaisten toimintatahojen kanssa, jotka ovat oppilaan ja hänen perheensä kannalta keskeisiä. Tällaisia ovat esimerkiksi maahanmuuttopalvelut ja harrastusmahdollisuuksia tarjoavat seurakunnat ja yhdistykset.

6.3 Opiskeluhoito

Näissä perusteissa käytetään perusopetuslain mukaisesta käsitteestä oppilashuolto ilmaisua opiskeluhoito, oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta opiskelijasta ilmaisua oppilas ja oppilaitoksesta nimitystä koulu tai esiopetusyksikkö. Mitä jäljempänä todetaan hyvinvointialueesta, koskee myös Helsingin kaupunkia (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 377/2022,1 §).

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opiskeluhoillon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet ja oppilaita samat oikeudet kuin perusopetuksen oppilaille annettavassa opiskeluhoilossa. Opetuksen järjestäjällä tulee olla oppilas- ja opiskelijahuoltolain edellyttämä opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma, jonka laatimisesta on määrätty esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (määräys 4/011/2014).

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilaalla on oikeus opetukseen osallistumisen edellyttämään maksuttomaan opiskeluhoitoon (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013, 9 §). Yhteisön ja yksittäisten oppilaiden terveydestä, hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehtiminen ulottuu kaikkeen koulutyöhön.

Opiskeluhoito on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää yhteisöllistä työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoito on kaikkien esiopetus- tai kouluyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi oppilailla on oikeus opiskeluhoitopalveluihin, joita ovat kouluterveydenhuolto sekä kuraattori- ja

psykologipalvelut (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 § ja 4 §). Opiskeluhoitopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat (terveydenhuoltolaki 378/2022, 15a § ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 377/2022, 9 §).

Yhteisöllinen opiskeluhoito on osa perusopetukseen valmistavan opetuksen yhteisöllistä toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoitoa. Opiskeluhoitotyötä ohjaa oppilaan edun ensisijaisuus (YK:n Yleissopimus lapsen oikeuksista 1989).

Opiskeluhoitoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 377/2022, 3 §), kuten perheen kotoutumissuunnitelmasta vastaavan tahon kanssa. Opiskeluhoitotyössä turvataan oppilaan ja huoltajan osallisuus, työskentelyn luottamuksellisuus sekä kunnioittava vuorovaikutus. Osallisuuden varmistamiseksi huolehditaan tarvittavista tulkkauspalveluista.

Opiskeluhoillon toimintatavoista ja palveluista tiedotetaan suunnitelmallisesti. Huoltajille annetaan tietoa myös suomalaisen koulutusjärjestelmän sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintatavoista ja saatavuudesta. Tiedottamisen ymmärrettävyys on tärkeä varmistaa.

Karkkilan linjaus

Valmistavassa opetuksessa olevat oppilaat kuuluvat koulun opiskeluhoitopalvelujen piiriin. Opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan, huoltajan, kuraattorin, terveydenhoitajan, koulupsykologin ja rehtorin sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoito on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista, ja se on lähtökohtaisesti ennalta ehkäisevää. Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan opiskeluhoitopalveluista, ja huoltajien kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä. Huoltajille annetaan tietoa myös suomalaisesta sosiaali- ja terveydenhuollosta. Yhteistyössä käytetään tarvittavia tulkkitsemispalveluita.

Oppilaan etu ohjaa opiskeluhoitotyötä. Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaiden opiskeluhoilossa kiinnitetään erityistä huomiota oppilaiden tuen tarpeiden varhaiseen tunnistamiseen ja varhaiseen puuttumiseen sekä tarvittavaan monialaiseen yhteistyöhön.

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan kuntatasoista opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelmaa sekä koulun lukuvuosisuunnitelmaa. Lisäksi noudatetaan hyvinvointialueen alueellista opiskeluhoitosuunnitelmaa.

6.4 Oppilaanohjaus

Paikallisessa opetussuunnitelmassa kuvataan, miten oppilaanohjaus perusopetukseen valmistavassa opetuksessa toteutetaan. Oppilaanohjauksen tarkoituksena on kehittää oppilaan oppimisvalmiuksia ja tukea hänen sosiaalista kasvuaan sekä ennaltaehkäistä oppimisen vaikeuksia. Oppilaan opiskelua perusopetukseen valmistavassa opetuksessa tuetaan oppilaanohjauksella siten, että opiskelutaidot ja elämänsuunnittelun kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot kehittyvät. Ohjausta voidaan toteuttaa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuvattujen ohjaustoiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Perusopetukseen siirtymistä suunniteltaessa tulee huolehtia siitä, että tieto oppilaan valmiuksista ja edistymisestä valmistavassa opetuksessa siirtyy seuraavaan kouluun. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan mahdollisuus tutustua ajoissa tulevaan kouluun. Valmistavan opetuksen oppilaanohjauksessa tulee kiinnittää huomiota myös siihen, että oppilaalla on käsitys omista mahdollisuuksistaan jatko-opinnoissa ja työelämässä.

Karkkilan linjaus

Valmistavan opetuksen oppilaille kuuluvat samat oppilaanohjauksen palvelut kuin perusopetuksen oppilaille. Ohjauksessa huomioidaan eri kieli- ja kulttuuriryhmistä tulevien oppilaiden yksilöllisen ohjauksen tarve. Oppilaan siirtymistä opinpolun nivelvaiheissa tuetaan moniammatillisella varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä kouluasteiden rajat ylittävällä yhteistyöllä. Lapsen siirtyessä esiopetuksesta kouluun huolehditaan riittävästä tiedonsiirrosta. Erityistä huomiota kiinnitetään oppilaiden ja heidän huoltajiensa tiedottamiseen suomalaisesta koulujärjestelmästä, koulukulttuurista ja yhteiskunnasta.

Alakouluikäisten kohdalla painotetaan oppimaan oppimisen taitojen ja sosiaalisten taitojen kehittymistä. Yläkouluikäisille annetaan lisäksi tietoa jatko-opintomahdollisuuksista ja eri alojen pätevyys- ja koulutusvaatimuksista sekä

tarjotaan mahdollisuus tutustua työelämään (TET) ja toisen asteen koulutukseen. Yksilölliset ohjauksen tarpeet kartoitetaan ja tavoitteet sekä toteutus kirjataan oppilaan omaan opinto-ohjelmaan.

6.5 Suunnitelma kasvatust keskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskelu ympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle. Opetuksen järjestäjällä on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi myös kasvatust keskustelua ja erilaisia kurinpitokeinoja. Kasvatust keskustelussa ja kurinpitoasioissa noudatettavasta menettelystä säädetään perusopetuslaissa.

Kasvatust keskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä pohtia keinot tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi. Opetuksen järjestäjä päättää, millaisissa tapauksissa kasvatust keskustelua käytetään. Kurinpidollisia keinoja ovat perusopetuslain mukaan jälki-istunto, kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Opetusta häiritsevä oppilas voidaan määrätä poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun tilaisuudesta. Lisäksi työrauhan turvaamiseksi oppilaan oikeus osallistua opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.

Perusopetuslaki velvoittaa opetuksen järjestäjän laatimaan ja ohjeistamaan opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelman kasvatustieteiden ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Suunnittelun tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä oppilaiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnittelu tukee myös koulun järjestyssääntöjen toteutumista.

Suunnittelun tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen laillisuus ja yhdenmukaisuus sekä oppilaiden yhdenvertainen kohtelu. Suunnittelu tukee myös koulun järjestyssääntöjen toteutumista. Opetuksen järjestäjä huolehtii siitä, että jokaisella sen alaisella koululla on käytössään kasvatustieteiden ja kurinpitomenettelyjen toteuttamista koskeva suunnitelma. Suunnitelma voidaan laatia osana opetussuunnitelmaa tai erillisenä. Se voidaan laatia kokonaisuudessaan koulujen yhteisenä tai siten, että suunnitelman rakenne ja keskeiset toimintatapalinjaukset ovat yhteisiä ja suunnitelma täsmennetään koulukohtaisesti.

Suunnitelman laadinnassa on otettava huomioon, että kurinpidossa ja työrauhan turvaamisessa voidaan käyttää vain laissa mainittuja keinoja ja että näitä keinoja käytettäessä noudatetaan hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Keinojen käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitoseuraamusten tulee olla suhteessa tekoon. Myös oppilaan ikä ja kehitysvaihe otetaan huomioon. Kurinpidollisia keinoja ei saa käyttää oppilaita häpäisevällä tai loukkaavalla tavalla.

Opetuksen järjestäjä päättää suunnitelman laatimisesta ja valmisteluun osallistuvista tahoista. Oppilaille tulee lain mukaan järjestää mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun. Yhteistyö huoltajien ja muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon edustajien kanssa tukee suunnitelman toteutumista. Henkilöstöä ja oppilaskuntaa tulee kuulla ennen suunnitelman hyväksymistä tai päivittämistä.

Koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Karkkilan linjaus

Kaikkien koulun aikuisten tehtävänä on puuttua välittömästi oppilaan sääntöjen vastaiseen toimintaan. Välitön puuttuminen ja myönteinen palaute hyvästä käytöksestä ennalta ehkäisevät epäasiallista käyttäytymistä. Kouluilla on käytössä kiusaamiseen puuttumisen malli.

Eryistä huomioita kiinnitetään kasvatustieteen kielelliseen selkeyteen ja kielelliseen ymmärrykseen oppilaan ja kasvatustieteen kanssa käyvän aikuisen välillä. Tarvittaessa käytetään esim. puhelintulkausta.

7 Oppilaan arviointi

Paikallisessa opetussuunnitelmassa määrätään valmistavaan opetukseen osallistuvien arvioinnista sekä heille annettavasta todistuksesta. Arvioinnin tulee olla ohjaavaa, kannustavaa ja monipuolista. Oppilaan edellytyksiä itsearviointiin kehitetään. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan valmistavan opetuksen aikana tietoa oppilaan opintojen edistymisestä.

Arvioinnin suorittavat yhteistyössä kaikki oppilasta opettavat opettajat. Arviointi perustuu monipuoliseen havainnointiin ja eri menetelmin kerättyihin näyttöihin valmistavan opetuksen aikana ja sen päättyessä. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ei käytetä numeerista arviointia.

Karkkilan linjaus

Oppilaan arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen havainnointiin. Arvioinnin tulee olla ohjaavaa, kannustavaa, monipuolista ja oppilaan itsearviointitaitoja kehittävä. Eryistä huomiota kiinnitetään oppimisen aikaiseen jatkuvaan, ohjaavaan, vahvistavaan ja realistiseen arviointiin. Arviointiin osallistuvat kaikki oppilasta opettavat opettajat.

Valmistavan opetuksen aikana ja sen päättyessä oppilaalle ja huoltajille annetaan tietoa sekä arvioinnin periaatteista, tavoitteista, menetelmistä sekä oppilaan taitojen edistymisestä.

Oppilaan edistymistä arvioidaan hänelle laaditun oman opinto-ohjelman ja valmistavan opetuksen yleisten tavoitteiden mukaisesti. Arvioinnin pääpaino on

suomen kielen ja työskentelytaitojen oppimisessa. Arvioinnissa huomioidaan oppilaan ikä- ja kehitysvaihe.

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ei käytetä numeerista arviointia. Sanallisen arvioinnin selkeyteen ja kielelliseen ymmärrettävyyteen kiinnitetään erityistä huomiota.

8 Todistukset

Perusopetukseen valmistavan opetuksen päätteeksi oppilaalle annetaan todistus perusopetukseen valmistavaan opetukseen osallistumisesta. Todistukseen merkitään perusopetukseen valmistavan opetuksen laajuus, opiskellut oppiaineet, niiden laajuus ja opetuksen sisältö.

Karkkilan linjaus:

Perusopetukseen valmistavan opetuksen päätteeksi oppilaalle annetaan osallistumistodistus. Vastaavanlainen todistus voidaan antaa oppilaalle myös kesken valmistavan opetuksen esimerkiksi lukukauden päättyessä. Tällöin todistukseen merkitään tieto siitä, että perusopetukseen valmistava opetus on kesken.

Todistukseen merkitään perusopetukseen valmistavan opetuksen laajuus, opiskellut oppiaineet, niiden laajuus ja opetuksen sisältö. Lisäksi voidaan kuvata sanallisesti oppilaan edistymistä valmistavan opetuksen aikana.

9 Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaan omaan opinto-ohjelmaan voi kuulua perusopetuksen oppimäärän mukaisia eri oppiaineiden opintoja. Oppilas voi suorittaa valmistavan opetuksen aikana jonkin oppiaineen vuosiluokan oppimäärän tai jonkin oppiaineen koko oppimäärän osallistumalla perusopetuslaissa tarkoitettuun erityiseen tutkintoon.

Erityiseen tutkintoon osallistuvan tulee osoittaa, että hänen tietonsa ja taitonsa vastaavat eri oppiaineissa perusopetuksen oppimäärän mukaisia tietoja ja taitoja. Tutkintoon osallistuvan oppilaan osaamista arvioidaan suhteessa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa tarkennettuihin eri oppiaineiden tavoitteisiin.

Erityisessä tutkinnossa käytettäviä todistuksia koskevat määräykset sisältyvät perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin.

Karkkilan linjaus:

Perusopetukseen valmistavan luokan oppilas voi valmistavan opetuksen ohessa ja osana suorittaa perusopetuksen oppimäärän mukaisia eri oppiaineiden opintoja erityisessä tutkinnossa. Tällöin luokanopettaja tai kyseisen oppiaineen aineenopettaja arvioi oppilaan osaamisen oppiaineessa. Erityisessä tutkinnossa voi suorittaa oppiaineen koko oppimäärän tai osia siitä, kuten jonkin vuosiluokan oppimäärän. Oppilas saa todistuksen perusopetuksen oppimäärän hyväksytystä suorittamisesta kokonaan tai osittain osallistumalla erityiseen tutkintoon.

Valmistavan opetuksen aikana saavutettu perusopetuksen oppimääriä vastaavien tietojen ja taitojen osaaminen hyväksiluetaan, mikäli oppilas siirtyy valmistavan opetuksen jälkeen perusopetukseen.